

[Ministeren for kulturelle anliggender]

I bemærkningerne til lovforslaget skitseres hovedlinjerne i de regler, der tænkes udstedt.

Da det efter regeringens opfattelse haster med at få fjernet de kunstige spærringer for udenlandsk fjernsyn, som findes i den gældende radiolov, skal jeg anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling.

Landbrugsministeren (Niels Anker Kofoed):

Hermed har jeg den ære for det høje folketing at fremsætte:

Forslag til lov om rentesaneringsydelse til landbruget m.v.

(Lovforslag nr. L 209).

Forslag til lov om ændring af lov om statsgaranti for lån og rentetilskud til visse landmænd (gældssaneringsloven).

(Lovforslag nr. L 208).

Med lovforslagene foreslås tilvejebragt en langsigtet løsning på landbrugets renteproblem. Lovforslaget om en rentesaneringsydelse åbner mulighed for en nedsættelse af renten på dele af landbrugets lån til 12 pct. og dermed for en væsentlig lettelse af renteudgiften i en 8-årig periode.

Denne ydelse vil i sammenhæng med den nedsættelse af landbrugets renteudgifter, der i øvrigt er hidført, skabe grundlag for en konsolidering af bedrifterne og for at gøre bedrifterne mindre følsomme over for konjunktursvingninger. Ydelsen vil desuden kunne anvendes til opkøb af obligationer, således at der kan ske en nedbringelse af selve den bagvedliggende gældsbyrde.

Regeringens langsigtede mål er at afskaffe eller begrænse selektiv støtte til erhvervslivet. Det gælder også landbruget.

Skal erhvervet igen kunne klare sig selv, må der skabes den fornødne økonomiske modstandskraft i form af egenkapital. Det foreliggende forslag må ses som et bidrag hertil. Det er imidlertid ikke nok. Herudover må der – bl.a. gennem skattelovgivningen – skabes mulighed for, at erhvervet selv sparer op til dårlige tider, dvs. ikke til forbrug, men til konsolidering. Der er brug for et frit og selvhjulpent erhverv, der ikke skal gå til skiftende regeringer, hver gang konjunkturerne går det imod.

Rentesaneringsydelsen til landmænd m.v. kan ydes til ansøgere, der har mere end 45 pct. gæld og således må antages at være i en økonomisk presset situation. Ydelsen bereg-

nes på grundlag af omfanget af ansøgerens gæld i intervallet 45–70 pct. af erhvervsaktiverne, dog højst for et omfang, der svarer til gennemførte investeringer i perioden 1974–1982 inkl., med tillæg af værdien af besætninger. For ansøgere, der første gang har etableret sig på en jordbrugsbedrift i årene 1974–1980, tillægges 50 pct. af værdien af driftsbygninger på erhvervelsestidspunktet. For at afhjælpe de særlige problemer for mindre, animalske bedrifter indeholder lovforslaget særlige retningslinjer for beregningen af rentesaneringsydelsen til disse bedrifter. Som det fremgår af bemærkningerne, er det hensigten at anvende indtil 30 mill. kr. til en løsning af de særlige problemer for de mindre bedrifter.

Lovforslaget om ændring af lov om statsgaranti og rentetilskud til visse landmænd (gældssaneringsloven) er af teknisk karakter og tilsigter at give mulighed for, at ansøgningsfristerne i gældssaneringsloven og den nye lov om en rentesaneringsydelse kan koordineres.

Landbrugets økonomiske problemer er velkendte. Kombinationen af den stærkt stigende rente og en markant stigning i investeringerne igennem slutningen af 1970erne samt det forringede bytteforhold (forholdet mellem omkostninger og salgspriser) ved overgangen fra 1970erne til 1980erne har medført store økonomiske vanskeligheder for erhvervet. For dele af landbrugerhvervet har mund- og klovsygeudbruddet i 1982 og 1983 yderligere forøget vanskelighederne.

Disse økonomiske vanskeligheder er søgt afhjulpent gennem en række økonomiske foranstaltninger til fordel for jordbrugserhvervene. Det er karakteristisk, at ordningerne udbyggedes successivt, efterhånden som de økonomiske vanskeligheder viste sig at være langt mere omfattende end oprindeligt antaget.

De hidtidige ordninger er udløbet eller er ved at udløbe, og ordningernes likviditetstelsvirkning er med udgangen af 1983 i det store og hele ophørt, idet rentetilskuddet efter gældssaneringsloven dog fortsat vil blive ydet med et væsentligt beløb i yderligere nogle år.

De hidtidige ordninger har utvivlsomt haft en positiv virkning og har medvirket til at sikre overlevelsen for en række bedrifter, der i modsat fald ville have været ramt af et øko-